FRA FGU TIL EUD

Erfaring og inspiration til en stærkere overgang

En erfaringshåndbog baseret på 3,5 års projektarbejde

NORDJYSK PROJEKT MELLEM 10 FGU- OG EUD-SKOLER OM OVERGANGEN FRA FGU TIL EUD

APRIL 2023 - OKTOBER 2026

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

VEJEN TIL EN STÆRKERE OVERGANG

Projektets formål er at styrke FGU-elevernes overgang fra FGU til EUD. I den forbindelse er der afprøvet nye metoder, værktøjer og aktiviteter.

Denne erfaringshåndbog er udarbejdet for at samle og formidle den viden og de erfaringer, der er opbygget gennem projektet.

Erfaringshåndbogen indeholder også anbefalinger til, hvordan andre kan arbejde med de samme aktiviteter. Anbefalingerne bygger på projektets læring og peger på centrale opmærksomhedspunkter, metoder og greb, som kan understøtte en vellykket implementering i andre sammenhænge.

God læsning

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

OM PROJEKT FRA FGU TIL EUD

Se projektets medarbejderhåndbog her

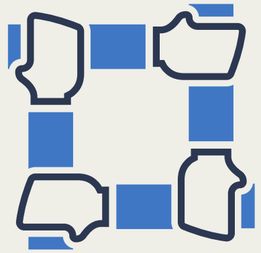
Projektet

Det overordnede formål med projektet er at skabe en bedre overgang fra FGU til EUD for eleverne og styrke samarbejdet mellem uddannelses-institutionerne.

Budget/finansiering

Projektet har et samlet budget på 24.868.602,00 kr.
Projektets finansiering:
Medfinansiering 33%
8 % deltagerfinansiering
25 % egenfinansiering
Region Nordjylland 27%
Socialfonden Plus 40%

Partnere

FGU Nordvest – Jammerbugt
FGU Aalborg
FGU Vendsyssel
FGU Himmerland
Aalborg Handelsskole
SOSU Nord
EUC Nord
TECHCOLLEGE
Himmerlands Erhvervs- og Gymnasieuddannelser
AMU Nordjylland

Periode

1. april 2023 til 31. oktober 2026

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

PROJEKTETS AKTIVITETER

PREBOARDINGAKTIVITETER

Afklaring og forberedelse

- Motivationspaletten
- Brobygning
- Forlagt værkstedsundervisning

OVERGANGEN FRA FGU TIL EUD

Styrket overgang

- Overgangsskema
- Overgangssamtale
- Statussamtaler
- Særlig vejledning og støtte til eleverne i overgangen

MEDARBEJDERAKTIVITETER

Styrket samarbejde, viden og kendskab

- Jobshadowing
- Kompetenceudvikling
- Workshops

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

PREBOARDINGAKTIVITETER I TAL

1600

MOTIVATIONS-PALETTEN

197

BROBYGNINGER

131

FORLAGT VÆRKSTEDS-UNDERVISNINGER

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

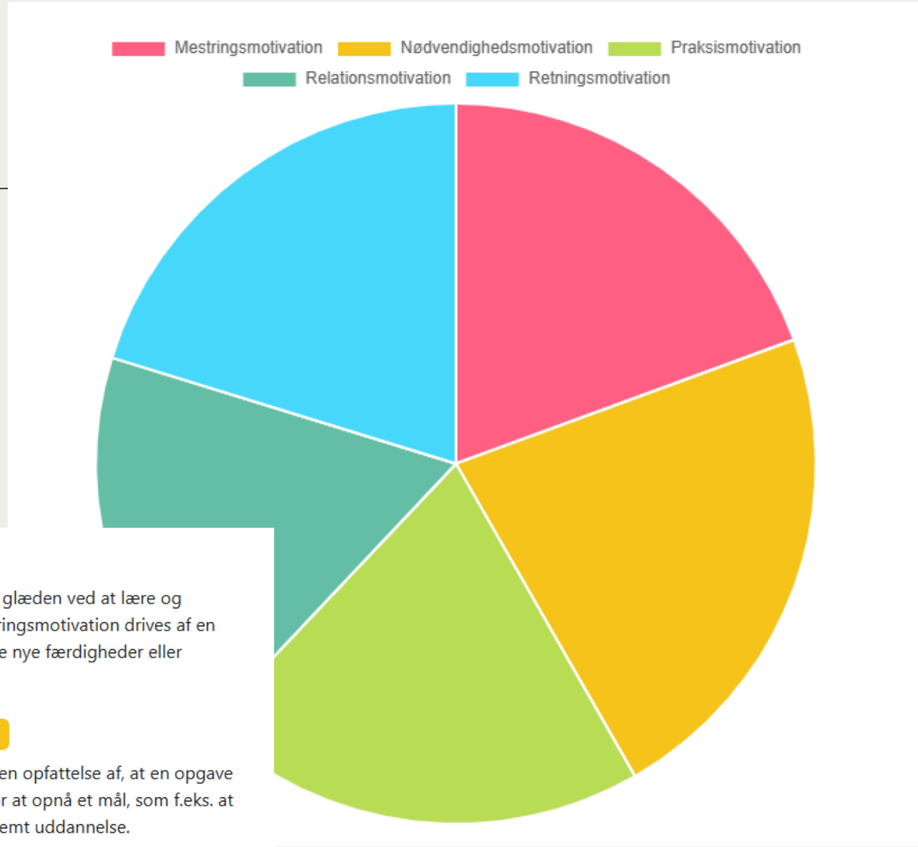
REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

MOTIVATIONSPALETTEN

Motivationspaletten er en model, der giver et billede af, hvilken retning den enkelte elevs motivation orienterer sig i.

Grundtanken er, at motivation kan skabes og forandres gennem reflekteret praksis med eleven – og jo flere motivationsretninger, som aktiveres og bringes i spil hos eleven, jo stærkere og mere modstandsdygtige bliver de, over for de udfordringer, de møder på deres uddannelse.

I projektet er værktøjet blevet anvendt sammen med FGU-elever som en del af deres forberedelse til at begynde på en uddannelse.

Mestringsmotivation

Denne motivation handler om glæden ved at lære og forbedre sig. Elever med mestringsmotivation drives af en indre lyst til at forstå og mestre nye færdigheder eller emner.

Nødvendighedsmotivation

Her er motivationen drevet af en opfattelse af, at en opgave eller et emne er nødvendigt for at opnå et mål, som f.eks. at bestå eksamen eller få en bestemt uddannelse.

Praksismotivation

Denne type motivation er fokuseret på relevansen af det, man lærer, i forhold til praktisk anvendelse i den virkelige verden, som eksempelvis job eller hverdagsliv.

Relationsmotivation

Motivation, der udspringer af sociale relationer, hvor elever motiveres af at samarbejde med andre, føle sig en del af et fællesskab eller få anerkendelse fra lærere og kammerater.

Retningsmotivation

Her handler motivationen om at have en klar retning og mål i livet. Elever drives af en forståelse af, hvordan deres læring fører dem tættere på deres personlige ambitioner og drømme.

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

VÆRKTØJET I PRAKSIS

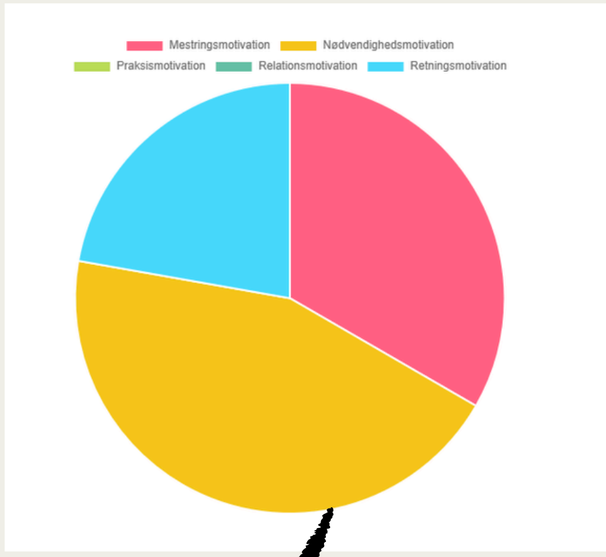
ELEVEN UDFYLDER 9 SPØRGSMÅL

Spørgsmål 1

Hvad kan få dig til at starte på en uddannelse?

- Muligheden for at få et job
- Muligheden for at indgå i et fællesskab
- Muligheden for at blive dygtig til mit fag
- Muligheden for at gennemføre en uddannelse
- Muligheden for at lære teori igennem praksis

ELEVENS BESVARELSE FORDELES PÅ DE 5 MOTIVATIONSORIENTERINGER

Spørgsmål og besvarelser

1. Hvad motiverer dig i hverdagen?
Nødvendighedsmotivation
At jeg gennemfører uddannelsen

2. Hvad er dit mål med at tage uddannelsen?
Nødvendighedsmotivation
At få et job

3. Hvad betyder faglig stolthed for dig?
Mestringsmotivation
At jeg bliver rigtig god til mit fag

4. Hvad bliver din rolle i klassen?
Nødvendighedsmotivation
Jeg arbejder seriøst og målrettet

5. Hvad har inspireret dig til at starte på en uddannelse?
Nødvendighedsmotivation
Muligheden for at få et job inden for branchen

6. Hvilke styrker har du ift. at gennemføre en uddannelse?
Retningsmotivation
Jeg er god til at holde fokus på mine mål

7. Hvordan lærer du bedst?
Retningsmotivation
Når jeg kan se formålet med det jeg lærer

8. Hvordan arbejder du bedst i en gruppe?
Mestringsmotivation
Jeg sørger for at vi alle får mest mulig læring ud af opgaven

9. Hvad skaber tryghed for dig, når du går på en uddannelse?
Mestringsmotivation
At underviserne støtter mig i at lære det jeg skal

Samtaleguide fase 1

Formål

- At skabe tryghed ved samtalens start.
- At eleven kan genkende sig selv og føler sig set og hørt.

Hvad gør du?

Spørg ind til om eleven kan genkende sig selv i.f.t. nedenstående karakteristika.

Spørg ind til hvad ordene, der bruges i karakteristikaene, betyder for dem.

Bed derefter eleven om at finde konkrete eksempler fra "hverdagen", som illustrerer hvordan karakteristikaene virker for dem.

Opsummér deres styrker (karakteristikaene) og spørg derefter, hvordan hun/han kan være opmærksom på egne styrker og få dem sat aktivt i spil i den kommende periode.

Nødvendighedsmotivation
- Du tager ansvar for egen fremtid (er ansvarlig).
- Du er pligtopfyldende.

Mestringsmotivation
- Du er flittig.
- Du ønsker og tror på, at det er godt at være dygtig til sit fag.

Noter fase 1

Som kontaktlærer skal jeg være opmærksom på følgende frem mod næste samtale:

Som elev skal jeg være opmærksom på følgende frem mod næste samtale:

Gem note

Samtaleguide fase 2

Formål

- At åbne op for en samtale med eleven om de resterende motivationsformer m.h.p. at få dem "aktiveret" (bevidsthed om- og opmærksomhed på i den kommende periode).

Overgangsspørgsmål (OGS) fra fase 1 til 2

OGS — Hvad er du god til med dine hænder?

Praksismotivation
- Hvad var dit ynglings-fag i Folkeskolen?
- Hvad er den bedste måde at lære noget nyt på for dig? (giv gerne eksempler fra dit liv)
- Er det vigtigt for dig at "se en arbejdsgang gennemført" for selv at kunne udføre den?
- Hvilken arbejdserfaring har du (fritidsjob, alm jobs mv.)?

OGS — Hvor vigtigt er det for dig at være en del af et fællesskab?

Relationssmotivation
- Er det vigtigt for dig at du har nogen at støtte dig til, hvis det bliver svært?
- Hvor vigtigt er det for dig at blive set, hørt og taget alvorligt af andre?
- Er det vigtigt for dig at betyde noget for andre?
- Er du en god kammerat?

OGS — Hvad laver du 3 måneder efter du har afsluttet din uddannelse?

Retningsmotivation
- Hvor meget ved du om arbejdsgange og rutiner på en arbejdsplads inden for din branche?
- Kan du se forbindelser mellem det du kommer til at lære på uddannelsen og det du gerne vil lave bagefter?
- Hvor god er du til at klare vanskeligheder på din vej frem mod et mål?
- Hvad glæder du dig til at kunne, når du er færdig med uddannelsen?

Noter fase 2

Som kontaktlærer skal jeg være opmærksom på følgende frem mod næste samtale:

Som elev skal jeg være opmærksom på følgende frem mod næste samtale:

Gem note

SAMTALEGUIDEN BRUGES TIL AT ÅBNE EN DIALOG MED ELEVEN OM MOTIVATION

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

ERFARINGER MED MOTIVATIONSPALETTEN

Opstarten

Værktøjet *Motivationspaletten* blev præsenteret for medarbejderne i starten af projektet.

Der blev lavet en brugervejledning i brug af *Motivationspaletten*, som alle medarbejdere kan tilgå i projektets medarbejderhåndbog.

Alle partnere havde desuden mulighed for at få support til brugen af *Motivationspaletten* gennem hele projektperioden.

Det lærte vi undervejs

Vi erfarede, at værktøjet skaber en god ramme for at tale med eleverne om deres motivation og kan sætte gang i refleksion hos den enkelte elev.

Undervejs blev sproget i spørgsmålene tilpasset målgruppen, så de blev mere relevante og tilgængelige for FGU-eleverne og passede til deres aktuelle uddannelsesforløb.

Forankring

Værktøjet stilles fortsat til rådighed for partnerskolerne efter projektets afslutning og kan fortsat anvendes af de partnerskoler, der ønsker det.

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

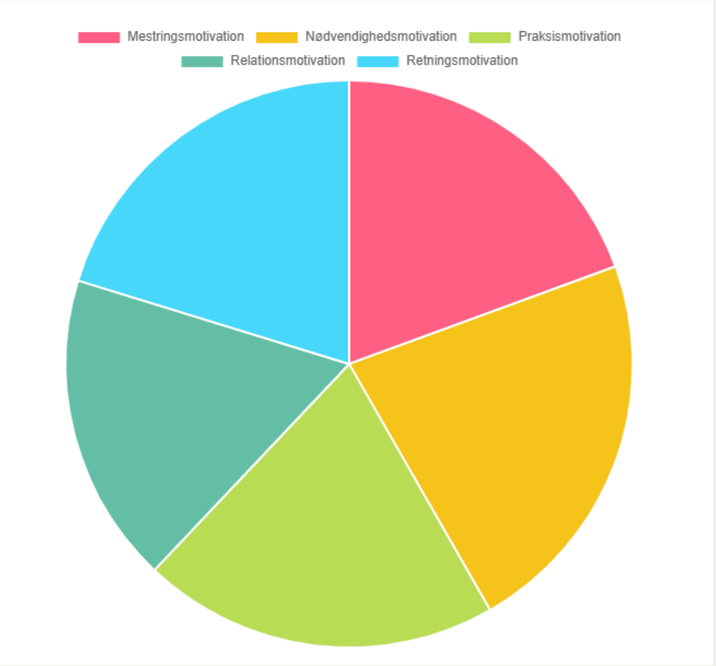
REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

DET SIGER MEDARBEJDERNE

"Meningen med Motivationspaletten er at få øje på de evner og styrker, eleverne har i forhold til at kunne vælge en uddannelse." Medarbejder fra FGU

"Meningen med Motivationspaletten er at få øje på de evner eleverne har og de styrker de har i forhold til at kunne vælge en uddannelse." Medarbejder fra FGU

"Der er nogle spørgsmål, der bliver stillet, og de skal tage stilling til, som sætter gang i refleksionen..." Medarbejder fra FGU

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

ANBEFALINGER

- Sørg for medarbejdernes ejerskab fra starten: Introduktionen til værktøjet bør tilrettelægges, så medarbejderne føler sig involveret og ser meningen med at anvende det i praksis.

- Skab tydelig organisatorisk opbakning: Det er afgørende, at ledelsen bakker op om, at værktøjet skal bruges. En fælles forståelse i organisationen styrker anvendelsen og forankringen.

- Tilpas spørgsmålene til målgruppen: Spørgsmålene bør justeres, så de passer til den konkrete elevgruppe, og hvor de befinder sig i deres uddannelsesforløb.

- Integrér værktøjet i øvrige elevsamtaler: Motivationspaletten kan med fordel bruges som en del af de faste forløbssamtaler/statussamtaler med eleverne. Det giver kontinuitet og gør dialogen om motivation mere naturlig og tilbagevendende.

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

BROBYGNING

Brobygning giver eleverne mulighed for at besøge en EUD-skole en hel dag og få et tæt indblik i både uddannelserne og skolemiljøet.

Typisk deltager en gruppe FGU-elever sammen med en FGU-medarbejder, som støtter dem gennem dagen.

Formålet er at give eleverne de bedste forudsætninger for at træffe et kvalificeret uddannelsesvalg.

Brobygningen skal styrke deres motivation, skabe større tryghed og give dem en konkret oplevelse af, hvordan undervisningen og miljøet på en erhvervsuddannelse fungerer – inden de beslutter deres næste skridt.

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

ERFARINGER MED BROBYGNING

Opstarten

Projektets koordinatorgruppe udarbejdede i fællesskab en tydelig arbejdsgang for koordinering og samarbejde omkring brobygning. Arbejdsgangen beskriver, hvem der har ansvar for de enkelte opgaver, og hvornår de skal udføres. Det sikrer en struktureret og gennemsigtig proces for planlægningen af brobygning.

Som supplement blev der udviklet en oversigt, der giver et samlet overblik over alle brobygningsmuligheder. Her fremgår det, hvilke fag der udbydes, og på hvilke skoler.

Se overblikket her: Overblik til FGU - oversigt over mulighederne for brobygning.

Det lærte vi undervejs

Undervejs i projektet oplevede vi en markant efterspørgsel på brobygningsaktiviteterne, hvilket gjorde det nødvendigt at forhøje måltallet. Det viser, at aktiviteten imødekommer et reelt behov hos både elever og medarbejdere.

Vi erfarede samtidig, hvor vigtigt det er, at en FGU-medarbejder deltager sammen med eleverne. Når eleverne forberedes forud for brobygningen – og når deres oplevelser og læring følges op bagefter af en medarbejder, der selv har været til stede – får de et langt større udbytte af forløbet.

At medarbejderne deltager i brobygningen har også en anden gevinst: De får selv ny viden om uddannelserne og skolerne, som de kan bruge i deres efterfølgende vejledning af eleverne.

Derudover får FGU-medarbejderen mulighed for at se den enkelte elev i en ny kontekst. Det giver et bedre grundlag for at vejlede eleven i det videre uddannelsesvalg.

Forankring

Brobygning videreføres efter projektets afslutning og er forankret i samarbejdsaftalerne mellem skolerne. På alle FGU-skoler er der udarbejdet en oversigt til medarbejderne over blandt andet brobygningsmuligheder og relevante kontaktpersoner på EUD-skolerne. Oversigten skal skabe overblik og gøre det nemt at planlægge og koordinere brobygningsforløb.

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

DET SIGER ELEVERNES EVALUERING- BROBYGNING

JEG FIK EN GOD FORNEMMELSE AF, HVORDAN DET ER AT VÆRE ELEV PÅ ERHVERVSSKOLEN-
87 % SVARENDE "I MEGET HØJ GRAD", "I HØJ GRAD" ELLER "I NOGEN GRAD"

JEG HAR FÅET MERE LYST TIL AT STARTE PÅ EN ERHVERVSUDDANNELSE
70 % SVARENDE "I MEGET HØJ GRAD", "I HØJ GRAD" ELLER "I NOGEN GRAD"

JEG ER BLEVET MERE AFKLARET OM HVILKEN UDDANNELSE, JEG HAR LYST TIL AT STARTE PÅ
66 % SVARENDE "I MEGET HØJ GRAD", "I HØJ GRAD" ELLER "I NOGEN GRAD"

BROBYGNINGEN HAR GJORT MIG MERE TRYG VED TANKEN OM OPSTART PÅ ERHVERVSUDDANNELSE
71% SVARENDE "I MEGET HØJ GRAD", "I HØJ GRAD" ELLER "I NOGEN GRAD"

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

DET SIGER MEDARBEJDERNE

"Jeg synes at det vigtigste for mig som underviser, det har været at vise eleverne, hvad findes der ude på den anden side, fordi jeg tror at mange af dem, de står der måske er endt på FGU, fordi de ikke ved hvad de skal vælge". *Medarbejder fra FGU*

"Der er også mange der kommer ind til os og siger: vi vil gerne arbejde med mennesker, og så ved de ikke rigtig hvad det vil sige. [..]så det der med at komme ud og vise dem, hvad er det rent faktisk indebærer at gå den vej er vigtigt. Dem der så ved, at det er den vej de skal.. de får kendskab til skolen og de får set hvor den er ...så det ikke er helt nyt, når de skal starte". *Medarbejder fra FGU*

"Vi har haft elever i brobygning, der synes, det var mega fedt, og de kunne bare se sig selv i det og nogle der overhovedet ikke kunne se sig selv i det. Men det der med at de kommer ud og får det lidt mere i hænderne og rent faktisk får en afklaring, sådan så man også kommer det rigtige sted hen fra start af... det er bare super vigtigt." *Medarbejder fra EUD*

"Jeg tror i hvert fald for vores elever, så er det meget vigtigt, at det [brobygning] er noget, vi gør sammen. Det der med at dele dem op og smide dem ud på forskellige brobygninger.. de kan ikke rumme det. De der opfølgende spørgsmål vi kan give som underviser, når vi er med gør at de får mere ud af oplevelsen." *Medarbejder fra FGU*

"Jeg syntes helt klart at det også klær os på og gir os ting i rygsækken til at fortælle om, hvad der sker ude på de forskellige uddannelsesinstitutioner." *Medarbejder fra FGU*

"Jeg synes virkelig den her sparring vi har fået med hinanden, den har været guld værd." *Medarbejder fra EUD*

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

ANBEFALINGER

- Lav faste aftaler om koordinering og samarbejde: Etabler tydelige aftaler for, hvordan koordineringen og samarbejdet omkring brobygning skal foregå mellem skolerne.

- Skab et overblik over, hvilke fag og forløb der tilbydes. Et samlet overblik understøtter elevernes valg og gør planlægningen lettere for både FGU og EUD.

- Send en FGU-lærer med eleverne: Det skaber tryghed for eleverne at have en kendt voksen med. Samtidig styrker det udbyttet af aktiviteten, når eleverne både forberedes før brobygningen og følges op på bagefter af en medarbejder, der selv har været til stede. Det er også vigtigt, at FGU-læreren er aktivt deltagende undervejs – det øger elevernes engagement og motiverer dem til selv at deltage mere aktivt.

- Afstem forventninger til elevgruppen på forhånd: Drøft på forhånd, hvilken elevgruppe EUD-underviseren skal møde. Kendskab til elevernes niveau, behov og forudsætninger gør det muligt at tilpasse undervisningen og skabe et mere målrettet og meningsfuldt brobygningsforløb.

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

FORLAGT VÆRKSTEDSUNDERVISNING

I forlagt værkstedsundervisning besøger en EUD-lærer FGU-skolen og underviser eleverne i sit fag, mens FGU-læreren deltager som støtte. Denne form for undervisning giver eleverne mulighed for at afprøve EUD-fag og møde EUD-undervisningsformer i trygge og velkendte rammer på deres egen skole.

Formålet er at give eleverne de bedste forudsætninger for at træffe et kvalificeret uddannelsesvalg.

Forlagt værkstedsundervisning skal styrke deres motivation, skabe større tryghed og give dem en konkret oplevelse af, hvordan undervisningen på en erhvervsuddannelse fungerer og hvad forskellige uddannelser indeholder – inden de beslutter deres næste skridt.

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

ERFARINGER MED FORLAGT VÆRKSTEDSUNDERVISNING

Opstarten

Som med brobygning udarbejdede koordinatorgruppen en tydelig arbejdsgang for koordinering og samarbejde omkring forlagt værkstedsundervisning. Arbejdsgang beskriver, hvem der har ansvar for hvilke opgaver, og hvornår de skal udføres, så processen for planlægning af forlagt værkstedsundervisning bliver struktureret og gennemsigtig.

Som supplement blev der udviklet en oversigt, der giver et samlet overblik over mulighederne for forlagt værkstedsundervisning. Her fremgår det, hvilke fag der udbydes, og på hvilke skoler.

Se overblikket her:
Overblik til FGU - oversigt over mulighederne for forlagt værkstedsundervisning

Det lærte vi undervejs

Vi erfarede, at forlagt værkstedsundervisning – ligesom brobygning – åbner elevernes øjne for nye muligheder. Eleverne får et nyt perspektiv på, hvad de kan og vil, når de oplevede EUD-fag i trygge rammer.

Samtidig viste forløbene, at samarbejdet mellem FGU og EUD får et løft, når undervisere arbejder sammen i praksis. Det nedbryder barrierer, åbner nye døre og styrker det fælles arbejde med at hjælpe eleverne videre i uddannelse.

Vi har også lært, hvor vigtigt det er, at undervisningen tilpasses målgruppen – for eksempel ved at gøre den meget praksisorienteret.

Forankring

Forlagt værkstedsundervisning videreføres efter projektets afslutning og er forankret i samarbejdsaftalerne mellem skolerne. På alle FGU-skoler er der udarbejdet en oversigt til medarbejderne over blandt andet mulighederne for forlagt værkstedsundervisning, og hvordan det aftales mellem skolerne. Oversigten skal skabe overblik og gøre det nemt at planlægge og koordinere den forlagte værkstedsundervisning.

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

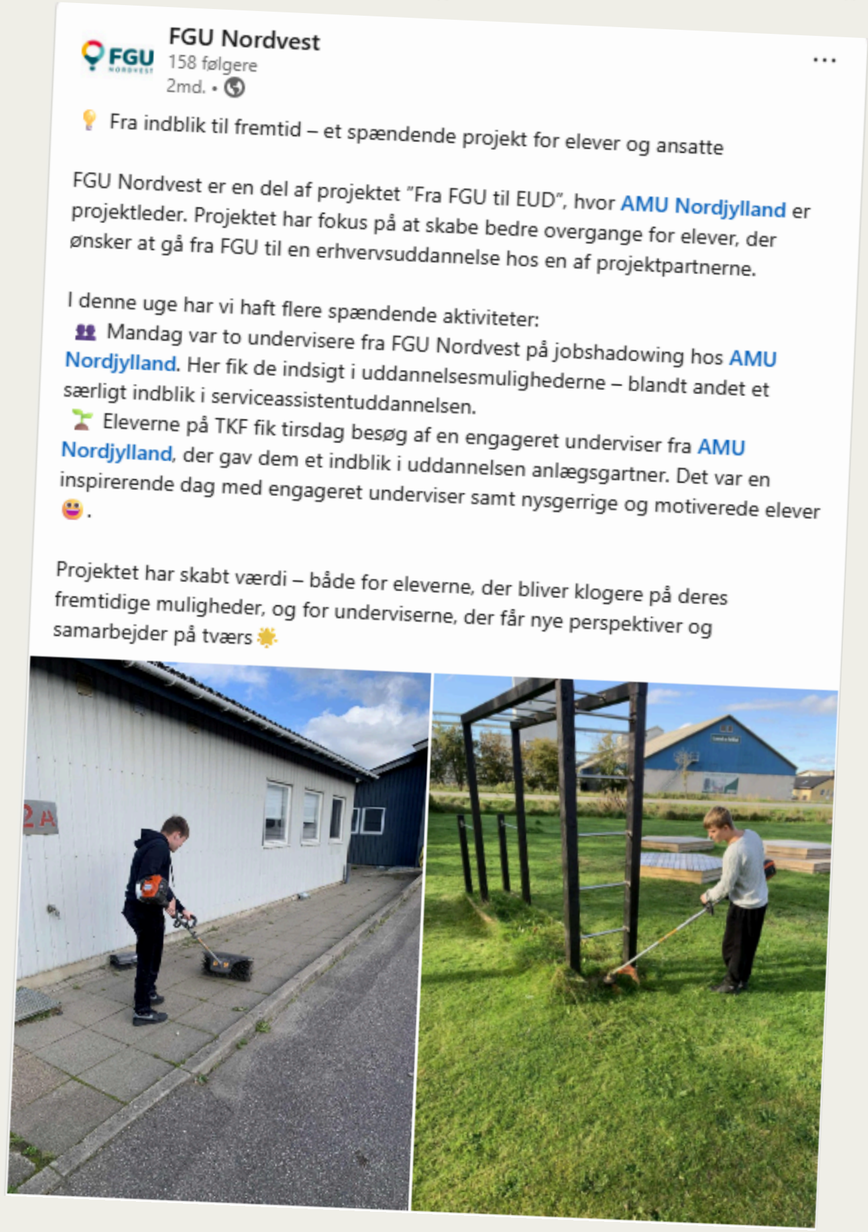
DET SIGER MEDARBEJDERNE

"Både brobygning og forlagt undervisning har været en øjenåbner for eleverne, gud kan man også det! - det har sådan overordnet været det vigtigste eller det bedste ved de her forløb. Det der med at flytte deres perspektiv på, hvad der er af muligheder." *Medarbejder fra FGU*

"Jeg synes personligt, at det har fungeret rigtig at starte med forlagt værkstedsundervisning... at jeg er kommet ud og har mødt eleverne, hvor de er trygge og er vant til at være hver dag. Så har det været mig, der skulle navigere i det og finde rundt i deres køkken. Det har gjort, at de har set mig på hjemmebane hos dem inden, de er kommet på udebane og mødte mig der ..." *Medarbejder fra EUD*

"Som undervisere er det også fedt, at man lige pludselig åbner nogle døre ved hinanden, fordi vi kan sgu lige så godt bruge hinanden. Altså det giver os bare noget, det bryder barrierer ned, og det er ** godt."*** *Medarbejder fra FGU*

"..vi bygger jo også bro som medarbejdere mellem hinanden på de forskellige institutioner, og det syntes jeg er vigtigt." *Medarbejder fra FGU*

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

DET SIGER ELEVERNES EVALUERING- FORLAGT VÆRKSTEDSUNDERVISNING

JEG FIK EN GOD FORNEMMELSE AF, HVORDAN FAGLÆRERNE ER PÅ EN ERHVERVSSKOLE OG HVORDAN UNDERVISNINGEN KAN FOREGÅ PÅ EN ERHVERVSSKOLE?

88 % SVARENDE "I MEGET HØJ GRAD", "I HØJ GRAD" ELLER "I NOGEN GRAD"

JEG HAR FÅET MERE LYST TIL AT STARTE PÅ EN ERHVERVSUDDANNELSE

69 % SVARENDE "I MEGET HØJ GRAD", "I HØJ GRAD" ELLER "I NOGEN GRAD"

JEG ER BLEVET MERE AFKLARET OM HVILKEN UDDANNELSE, JEG HAR LYST TIL AT STARTE PÅ

56% SVARENDE "I MEGET HØJ GRAD", "I HØJ GRAD" ELLER "I NOGEN GRAD"

UNDERVISNINGEN HAR GJORT MIG MERE TRYG VED TANKEN OM OPSTART PÅ ERHVERVSUDDANNELSE

68 % SVARENDE "I MEGET HØJ GRAD", "I HØJ GRAD" ELLER "I NOGEN GRAD"

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

ANBEFALINGER

- Lav faste aftaler om koordinering og samarbejde: Etabler tydelige aftaler for, hvordan koordineringen og samarbejdet omkring forlagt værkstedsundervisning skal foregå mellem skolerne.

- Skab et samlet overblik over mulighederne for forlagt værkstedsundervisning: Beskriv hvilke fag, der tilbydes – det understøtter elevernes valg og letter planlægningen.

- Skab dialog mellem FGU- og EUD-undervisere inden aktiviteten: En tidlig dialog mellem underviserne giver EUD-underviseren mulighed for at tilpasse sin undervisning til de faciliteter, der findes på FGU-skolen. Det styrker kvaliteten af undervisningen og gør forløbet mere relevant for eleverne. Det er også vigtigt, at FGU-læreren er aktivt deltagende undervejs – det øger elevernes engagement og motiverer dem til selv at deltage mere aktivt.

- Afstem forventninger til elevgruppen på forhånd: Drøft på forhånd, hvilken elevgruppe EUD-underviseren skal møde. Kendskab til elevernes niveau, behov og forudsætninger gør det muligt at tilpasse undervisningen og skabe et mere målrettet og meningsfuldt forløb.

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

STYRKET OVERGANG I TAL

369

OVERGANGSELEVER

369 FGU-projektelever er i projektperioden startet på en EUD-partnerskole

+ 100 FGU-projektelever er i projektperioden startet på en EUD-skole uden for projektet

94%

TILKNYTNING

94% af overgangseleverne var fortsat tilknyttet deres EUD-uddannelse efter 5 uger

106

EFTERVÆRN

106 overgangselever modtog “efterværn” – en særlig indsats med vejledning og støtte ud over de første fem uger på EUD.

Efterværnet sikrer, at de elever, der stadig har brug for ekstra støtte efter de første 5 uger, får den nødvendige opfølgning og hjælp til at fastholde motivationen og komme godt i gang med deres uddannelse.

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

OVERGANGEN MELLEM FGU OG EUD

Projektet har haft til formål at afprøve og udvikle redskaber og metoder, der kan give FGU-elever en bedre overgang til og en god start på EUD.

Gennem projektet er samarbejdet og koordineringen mellem FGU- og EUD-skolerne blevet styrket omkring overgangseleverne.

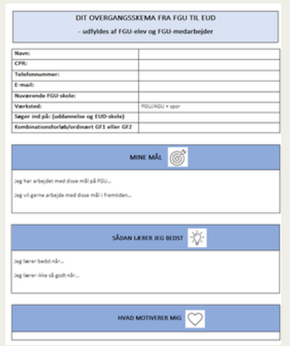
Samtidig er vidensoverleveringen fra FGU til EUD blevet styrket, så kontaktlærere, vejledere og SPS-medarbejdere får et bedre indblik i elevernes behov, forudsætninger og udvikling.

Eleverne har derudover fået en mere håndholdt indsats i overgangsfasen og i opstarten på EUD. Det har bidraget til øget tryghed og kontinuitet og gjort det muligt at identificere og håndtere udfordringer tidligt i forløbet.

Centrale redskaber udviklet og testet af projektpartnerne:

Link: Overgangsskema

Link: Opgave - og samarbejdsbeskrivelse

DIT OVERGANGSSKEMA FRA FGU TIL EUD
- udfyldes af FGU-elev og FGU-medarbejder

Navn:	
CPR:	
Telefonnummer:	
E-mail:	
Nuværende FGU-skole:	
Værksted:	FGU/AGU + spor
Søger ind på: (uddannelse og EUD-skole)	
Kombinationsforløb/cordinært GF1 eller GF2	

MINE MÅL

jeg har arbejdet med disse mål på FGU...

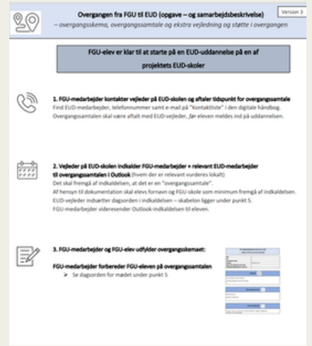
jeg vil gerne arbejde med disse mål i fremtiden...

SÅDAN LÆRER JEG BEDST

jeg lærer bedst når...

jeg lærer ikke så godt når...

HVAD MOTIVERER MIG

Overgangen fra FGU til EUD (opgave – og samarbejdsbeskrivelse)
– overgangsskema, overgangssamtale og ekstra vejledning og støtte i overgangen

Version 3

FGU-elev er klar til at starte på en EUD-uddannelse på en af projektets EUD-skoler

1. FGU-medarbejder kontakter vejleder på EUD-skolen og aftaler tidspunkt for overgangssamtale
Find EUD-medarbejder, telefonnummer samt e-mail på "Kontaktliste" i den digitale håndbog.
Overgangssamtalen skal være aftalt med EUD-vejleder, før eleven meldes ind på uddannelsen.

2. Vejleder på EUD-skolen inddialer FGU-medarbejder + relevant EUD-medarbejder til overgangssamtalen i Outlook (hvem der er relevant vurderes lokalt)
Det skal fremgå af indkaldelsen, at det er en "overgangssamtale".
Af hensyn til dokumentation skal elevs fornavn og FGU-skole som minimum fremgå af indkaldelsen.
EUD-vejleder indsætter dagsorden i indkaldelsen – skabelon ligger under punkt 5.
FGU-medarbejder videresender Outlook-indkaldelsen til eleven.

3. FGU-medarbejder og FGU-elev udfylder overgangsskemet:
FGU-medarbejder forbereder FGU-elevens på overgangssamtalen
➢ Se dagsorden for mødet under punkt 5

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

FLOW FOR OVERGANGEN FRA FGU TIL EUD

Før opstart på EUD

FGU-elever udfylder overgangsskemaet i samarbejde med en medarbejder fra FGU.

Medarbejder på FGU kontakter vejleder på EUD for at aftale tidspunkt for overgangssamtalen.

FGU-medarbejderen forbereder eleven på overgangssamtalens indhold og formål, herunder hvad der skal tales om, og hvem der deltager.

Overgangssamtale

Overgangssamtalen afholdes på EUD-skolen med deltagelse af eleven samt relevante medarbejdere fra både FGU og EUD.

Samtalen tager udgangspunkt i overgangsskemaet og har fokus på elevens opstart på EUD, behov for støtte i den første periode samt konkrete aftaler om, hvordan støtten tilrettelægges.

I forbindelse med samtalen modtager eleven kontaktoplysninger på de medarbejdere, som kan kontaktes ved eventuelle udfordringer.

Derudover aftales en opfølgende statussamtale cirka fire uger efter opstarten med henblik på at følge op på elevens trivsel og progression.

Særlig støtte i overgangen

Efter opstarten tilbydes eleven som minimum en ugentlig telefonisk kontakt med en FGU-medarbejder, som fungerer som en tryghedskontakt i de første fem uger efter opstarten på EUD.

Formålet er at sikre kontinuitet og give eleven et fast holdepunkt i den tidlige overgangsperiode.

Elever med behov for hyppigere eller anden form for kontakt får mulighed for dette. Omfanget aftales som udgangspunkt ved overgangssamtalen, men kan justeres løbende i takt med elevens behov.

Statussamtaler

Statussamtalerne har blandt andet til formål at sikre løbende vidensoverlevering mellem FGU- og EUD-skolen og at understøtte en sammenhængende indsats omkring eleven.

Fire uger efter opstarten på EUD afholdes en statussamtale med deltagelse af eleven samt relevante medarbejdere fra både FGU og EUD. Formålet med samtalen er at følge op på elevens trivsel og opstart samt vurdere behovet for fortsat støtte.

Hvis eleven har behov for, at støtten fortsætter, forlænges indsatsen frem til uge 10 efter opstart. I forbindelse med en forlængelse afholdes en ny statussamtale cirka ni uger efter opstarten, igen med deltagelse af eleven samt medarbejdere fra FGU og EUD.

PROCESSEN

Opstarten

Opstarten blev understøttet af tre workshops, hvor medarbejdere fra alle ti partnerinstitutioner deltog.
På workshopperne blev der opnået fælles forståelse for, hvordan samarbejdet omkring overgangseleverne skulle tilrettelægges.

Her blev der blandt andet fastlagt et fælles overgangsskema samt en tydelig fordeling af opgaver og ansvar mellem parterne. Det gav et fælles afsæt og klare rammer for samarbejdet.

Da de første projektelever overgik fra FGU til EUD, havde parterne således et fælles fundament at bygge videre på i arbejdet med overgangen.

Det lærte vi undervejs

Undervejs i projektet lærte vi, at alle parter oplevede en stor værdi i at styrke samarbejdet i overgangen – både for eleverne og for medarbejderne.
Overgangsskemaet samt en tydelig struktur for opgave-og ansvarsfordeling viste sig at give mening for de involverede og bidrog til større klarhed i arbejdet med overgangen.

Vi lærte også, at løbende erfaringsudveksling og et kontinuerligt genbesøg af vores aftaler var afgørende. Det gav mulighed for at justere og tilpasse indsatsen undervejs og bidrog samtidig til at styrke samarbejdet mellem parterne.

Forankring

Der er indgået en samarbejdsaftale, som beskriver de fælles rammer og principper for samarbejdet om overgangen fra FGU til EUD efter projektets afslutning. Aftalen har til formål fortsat at understøtte en sammenhængende og støttende overgang for FGU-elever med behov for særlig støtte i overgangen til EUD. De erfaringer, metoder og samarbejdsformer, der er udviklet gennem projektet om elevernes overgang, videreføres dermed efter projektets afslutning. Dette omfatter blandt andet overgangssamtalen og overgangsskemaet, som fortsat skal understøtte samarbejdet og sikre en god overgang for eleverne.

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

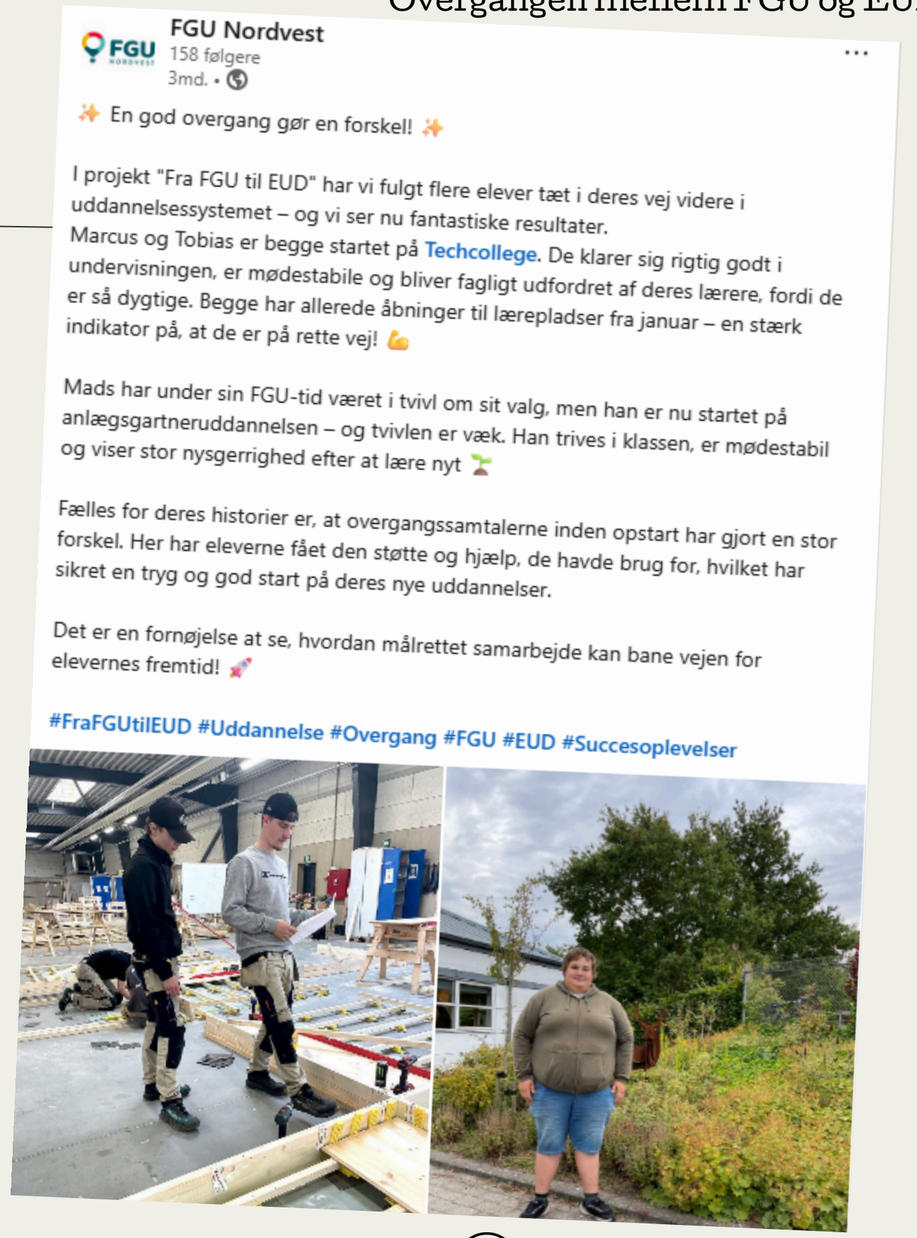
DET SIGER MEDARBEJDERNE

"Særligt den første samtale [overgangssamtalen] er utrolig vigtig for, at eleverne får en god og tryg opstart. Man kan tydeligt mærke på eleverne, at de er lettede, når vi går derfra." Medarbejder fra FGU

"Samarbejdet mellem FGU og EUD i overgangen fungerer som en slags brobygning for eleven – en bro til de nye voksne. Når eleverne først har lært de nye voksne på EUD at kende, kan vi godt give slip fra FGU." Medarbejder fra FGU

"Overgangsskemaet giver os noget vigtig viden, som vi ellers måske ikke ville have haft om eleven. Det hjælper os også i samtalen med eleven – især i forhold til at få talt om de ting, der er vigtige om eleven." Medarbejder fra EUD

"Projektet har virkelig styrket samarbejdet mellem skolerne og omkring eleverne. Nu kender vi hinanden, og vi ved, hvem vi skal ringe til – også når det handler om elever, der ikke er en del af projektet." Medarbejder fra FGU

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

ANBEFALINGER

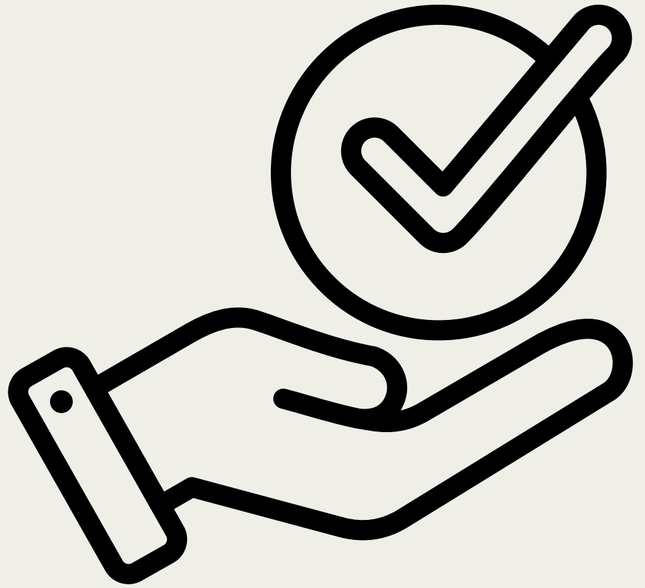
- Det anbefales at sikre tydeligt ejerskab til opgaven blandt de involverede medarbejdere, og at ansvar og roller er klare fra start.

- Det anbefales at sikre, at relevante oplysninger om eleven overleveres i overgangen. Et overgangsskema har vist sig at være en effektiv metode til at understøtte dette.

- Det anbefales at afholde overgangssamtale, hvor eleven deltager sammen med en kendt medarbejder fra FGU og medarbejdere fra EUD. Når både eleven og relevante medarbejdere fra både FGU og EUD deltager, skabes det bedste udgangspunkt for en smidig overgang og en god start på EUD.

- Det anbefales at give individuel og tilpasset støtte til eleven med afsæt i den enkeltes behov og at skolerne er i løbende dialog med hinanden og med eleven undervejs.

- Det anbefales at prioritere statussamtaler efter opstarten, da disse bidrager til opfølgning og tidlig håndtering af eventuelle udfordringer i opstartsfasen.

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

MEDARBEJDERAKTIVITETER I TAL

208
jobshadowing

5
kompetenceudviklingsdage

5
workshops

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

JOBSHADOWING

Jobshadowing indebærer, at en medarbejder - som observatør - følger en medarbejder fra en anden skoles arbejdsdag.

Formålet er at skabe indsigt i hinandens hverdag og styrke forståelsen for forskellige uddannelseskulturer og praksisser.

Aktiviteten bidrager til faglig inspiration, øget viden om elevgruppen og styrkede relationer på tværs af skolerne.

Samtidig giver jobshadowing et konkret indblik i, hvordan undervisnings-, vejlednings- og pædagogiske tilgange tilrettelægges på den besøgte skole.

FGU-medarbejdere er i jobshadowing på EUD-skolerne, og EUD-medarbejdere er i jobshadowing på FGU-skolerne.

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

ERFARINGER MED JOBSHADOWING

Opstarten

Jobshadowing som koncept blev introduceret på en workshop, og aktiviteten blev beskrevet i medarbejderhåndbogen.

En arbejdsgang for jobshadowing blev fastlagt, så det blev klart, hvem der har ansvaret for hvad i planlægningen af opgaven.

Der blev også udarbejdet en oversigt over, hvilke muligheder medarbejderen kunne “opleve” under jobshadowing.

Hvad lærte vi undervejs

Medarbejderne, der har været i jobshadowing, har oplevet et stort udbytte af aktiviteten, og det har været en populær medarbejderaktivitet i projektet.

Den oplevede værdi handler blandt andet om at få ny og brugbar viden om eleverne og den uddannelsesverden, de kommer fra eller skal videre til.

Forankring

Jobshadowing videreføres efter projektets afslutning. Alle partnere ønsker fortsat at tilbyde og deltage i jobshadowingforløb som en del af det tværgående samarbejde. Der er udarbejdet en oversigt over mulighederne for jobshadowing samt kontaktoplysninger på de relevante kontaktpersoner på skolerne, så der fortsat nemt kan indgås aftaler om jobshadowing.

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

OPSAMLING PÅ MEDARBEJDERNES ERFARINGER I

Når medarbejdere deltager i jobshadowing, får de en mere nuanceret indsigt gennem egne erfaringer

- Når man selv oplever forskellene mellem FGU og EUD, får man en dybere forståelse for, hvad FGU-eleverne skal forholde sig til i overgangen fra FGU til EUD. Det bliver dermed lettere at understøtte og vejlede eleverne.

- Det er vigtigt at dele den nye indsigt med kollegaer – fx på personalemøder eller teammøder, så andre også kan få indirekte gavn af erfaringerne.

Den indsigt FGU-medarbejderne får via jobshadowing gør dem i bedre stand til at forberede FGU-eleverne på at starte på EUD

- Når FGU-medarbejderne får personlig erfaring med, hvordan hverdagen og undervisningen foregår på EUD, står de stærkere i arbejdet med at klæde eleverne på til at starte på EUD.

- Jobshadowing giver medarbejderne indsigt i de faglige krav, der stilles på EUD, og giver FGU-medarbejderne mulighed for mere målrettet at forberede eleverne fagligt og afprøve nye tilgange i deres undervisning.

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

OPSAMLING PÅ MEDARBEJDERNES ERFARINGER II

Den indsigt EUD-medarbejderne får via jobshadowing giver dem en bedre forståelse for målgruppen

- Ved at få indblik i hverdagen på FGU opnår EUD-medarbejderne en bedre forståelse for den dagligdag og undervisningsform, eleverne kommer fra. Det bidrager til en øget forståelse for målgruppen og dens behov.

- Indblik i undervisningen på FGU kan inspirere til hvordan eleverne kan støttes på EUD – blandt andet ved at skabe genkendelighed og gennemskuelighed i undervisningen, så overgangen til EUD føles tryg.

De relationer vi skaber med hinanden gennem jobshadowing skaber et bedre samarbejde om eleverne

- Jobshadowing styrker forståelsen og samarbejdet mellem FGU og EUD. Når vi mødes i praksis – ude på gulvet – opstår der relationer, som fremmer et godt og konstruktivt samarbejde omkring eleverne.

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

DET SIGER MEDARBEJDERNE

"Før jobshadowing havde jeg noget kendskab til FGU, dog mest igennem det eleverne havde fortalt mig. Jeg havde ikke været der selv, dette var en aha oplevelse for mig, og har givet mig større forståelse for de elever, vi får." Medarbejder fra EUD

"Jeg vil klart bruge noget af det materiale, som læreren har sendt mig efter besøget til at fremvise, hvad eleverne skal kunne hvis de skal ind på en af EUD-skolerne. Det vil være en fin overgang, da de konkret kan se en forventning til, hvad de skal kunne på deres kommende uddannelse." Medarbejder fra FGU

"... nu har jeg "noget at have det i", når jeg fortæller eleverne og forbereder dem på fremtiden på erhvervsskolen." Medarbejder fra FGU

"Jeg skal være opmærksom på, at nogle FGU-elever godt kan have brug for mere struktur og styring (i hvert fald i starten) end jeg er vant til. Jeg vil gradvist lave små justeringer af min undervisning og se om det har en ønsket positiv effekt." Medarbejder fra EUD

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

ANBEFALINGER

- Prioritér jobshadowing som en praksisnær metode, da medarbejdere opnår en dybere og mere nuanceret forståelse gennem egne erfaringer.
- Brug jobshadowing til at styrke forståelsen for overgangen mellem FGU og EUD, så medarbejdere bedre kan støtte og vejlede eleverne i overgangsfasen.
- Anvend indsigt fra jobshadowing aktivt i forberedelsen af eleverne, særligt i forhold til faglige krav, forventninger og opstart på EUD.
- Udnyt jobshadowing til at øge forståelsen for målgruppen, så undervisning og støtte på EUD i højere grad kan tilpasses elevernes forudsætninger.
- Del erfaringerne systematisk med kollegaer, fx på team- eller personalemøder, så flere får gavn af indsatsen, og samarbejdet styrkes.

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

KOMPETENCEUDVIKLING OG WORKSHOPS

I løbet af projektperioden er der afholdt kompetenceudviklingsdage og workshops for medarbejdere fra FGU- og EUD-skolerne, der har deltaget i projektet.

Formål:

- Skabe et fælles sprog, forståelse og tilgange til eleverne.
- Styrke samarbejdet og kendskabet mellem skolerne.
- Understøtte vidensdeling.
- Arbejde med og følge op på projektets aktiviteter.

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

KOMPETENCEUDVIKLING

TEMAER

- Fællesskaber i ungdomslivet v. CeFU inkl. elevpanel
- Virksomhedernes forventninger til elever/lærlinge
- Inkluderende læringsmiljøer
- Elever med udfordringer v. Autismekonsulenterne
- Motivationspaletten

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

WORKSHOPS

TEMAER

- Jobshadowing - opstart
- Jobshadowing - opsamling
- Udvikling af værktøjer i overgangen mellem FGU og EUD
- Status på samarbejdet i overgangen mellem FGU og EUD
- Erfaringsudvekslinger om eleverne inkl. elevoplæg

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

ERFARINGER MED KOMPETENCEUDVIKLING OG WORKSHOPS

Planlægning

Kompetenceudviklingsdagene
Temaerne for kompetenceudviklingsdagene er fastlagt på baggrund af input fra projektets koordinatorgruppe samt ønsker fra medarbejderne.

Workshops
Temaerne for workshops er valgt med udgangspunkt i ønsket om at skabe en løbende og tæt dialog mellem medarbejderne om særligt elevernes overgang fra FGU til EUD.

Hvad lærte vi undervejs

Der har generelt været stor interesse blandt medarbejderne for at deltage i de fælles arrangementer.

Erfaringen viser, at det har fungeret godt at mødes om konkrete temaer med mulighed for vidensdeling på tværs af skolerne.

Særligt oplæg med elever/unge, hvor de har delt deres egne perspektiver og erfaringer, er blevet oplevet som både spændende og lærerige og har bidraget med vigtige indsigter.

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

DET SIGER MEDARBEJDERNE

"Godt med plads til vidensdeling og erfaringsudveksling"

"Det giver stof til eftertanke og noget brugbart at tage med hjem, hvor man kan ændre egen procedure efterfølgende"

"Super dejligt med inspiration og vidensdeling, det lyder som om vi er på rette spor 🙂"

"Dejligt med faglig sparring med kolleger fra andre skoler"

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

SAMARBEJDET MELLEM FGU - OG EUD-SKOLERNE

Samarbejdet er blevet markant styrket gennem projektets mange og forskelligartede aktiviteter

Nye relationer på tværs af skolerne er etableret, både mellem ledelse, undervisere og vejledere.

- Disse relationer gør det lettere at samarbejde om aktiviteter og om konkrete elever.
- Relationerne forventes at få en langsigtet betydning for både overgang og trivsel hos de unge.

Det er blevet nemmere at række ud til hinanden, fordi:

- Skolerne nu kender hinandens kontaktpersoner.
- Der er opbygget større gensidig tillid.
- Kommunikation foregår hurtigere og mere uformelt.

Skolerne har fået et mere bæredygtigt og langsigtet samarbejde, hvor:

- Overgange mellem uddannelser bliver mere smidige.
- Flere elever får et trygt, kvalificeret og motiverende møde med EUD.
- Skolerne i højere grad kan supplere og løfte hinanden.

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

Vil du vide mere?

KONTAKT

Projektleder
Katrine Aaby Rytter
AMU Nordjylland
kry@amunordjylland.dk
96332313

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder